

Vakdidactiek cultuurwetenschappen (H002559)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 9.0

Studietijd 270 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2026-2027

J (Jaar)	Nederlands	Gent	hoorcollege	0.0u
			peer teaching	0.0u
			werkcollege	0.0u
			groepswork	0.0u
			zelfstandig werk	0.0u

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Aerts, Koen	LW03	Verantwoordelijk lesgever
Rombaut, Eef	LW17	Medewerker

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

	stptn	aanbodsessie
Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting Afrikaanse talen en culturen)	9	J
Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting Oost-Europese talen en culturen)	9	J
Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting Oosterse talen en culturen)	9	J
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting archeologie)	9	J
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting geschiedenis)	9	J
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting kunstwetenschappen)	9	J
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting moraalwetenschappen)	9	J
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting wijsbegeerte)	9	J
Educatieve Master of Science in de talen (verkort traject) (afstudeerrichting Afrikaanse talen en culturen)	9	J
Educatieve Master of Science in de talen (verkort traject) (afstudeerrichting Oost-Europese talen en culturen)	9	J
Educatieve Master of Science in de talen (verkort traject) (afstudeerrichting Oosterse talen en culturen)	9	J
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting archeologie)	9	J
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting geschiedenis)	9	J
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting kunstwetenschappen)	9	J
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting moraalwetenschappen)	9	J
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting wijsbegeerte)	9	J

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

cultuurwetenschappen, multiperspectivisme, specifieke eindtermen, minimumdoelen, leerplannen, vakdidactisch ontwerpen, pre-service training, groepswork, interdisciplinariteit.

Situering

Dit opleidingsonderdeel draagt bij tot de realisering van de basiscompetenties voor leraren en de opleidingscompetenties van de educatieve masteropleiding UGent, zoals opgenomen in de opleidingsfiche en geconcretiseerd in de competentiematrix, te consulteren op www.ugent.be/educatievemaster.

Inhoud

Aangezien aanwezigheid in de lessen verplicht is, kan dit vak vanaf lesweek 3 niet meer opgenomen worden in het curriculum.

Het vak is gericht op een geïntegreerde aanpak van de volgende inhoud:

- Voor het theoretische gedeelte:
 - Een visie op de eigenheid van cultuurwetenschappen in het curriculum van het secundair onderwijs vanuit hun multiperspectivistisch karakter
 - Situering van het vak cultuurwetenschappen in het curriculum van de richting Humane Wetenschappen (secundair onderwijs).
 - Aandacht voor de specifieke eindtermen en voor Humane Wetenschappen
 - Aandacht voor minimumdoelen vanuit verschillende sleutelcompetenties.
 - Specifieke werkvormen voor het vak cultuurwetenschappen, met aandacht voor de diversiteit in de leerlingenpopulatie.
- Voor het gedeelte opdrachten:
 - De vaardigheid om specifieke eindtermen, minimumdoelen te vertalen naar lesdoelen en deze om te zetten naar een doordacht lesontwerp
 - Het geven van een eigen ontworpen les (microteaching) voor peers.
 - Elk jaar komen verschillende thema's aan bod. Aan elk thema wordt één individuele opdracht en één groepsopdracht verbonden.

Begincompetenties

Van studenten wordt verwacht voldoende domeinspecifieke kennis verworven te hebben vooraleer het opleidingsonderdeel aan te vatten. De toegangsvereisten tot de vakdidactiek zijn gereguleerd. Meer informatie hierover kan geraadpleegd worden op www.ugent.be/educatievemaster.

Aangezien aanwezigheid in de lessen verplicht is kan dit opleidingsonderdeel vanaf lesweek 3 niet meer opgenomen worden in het curriculum.

Eindcompetenties

- 1 Begrijpen en analyseren van specifieke eindtermen, minimumdoelen en leerplannen gelinkt aan cultuurwetenschappen aan de hand van aangereikte referentiekaders.
- 2 Bij het ontwerpen en geven van een vakdidactisch (les)ontwerp (specifieke) minimumdoelen en leerplandoelstellingen selecteren, ordenen en vertalen naar gepaste lesdoelen, leerinhouden, werkvormen, groeperingsvormen en (digitale) krachtige leeromgevingen afgestemd op de beginsituatie van de leerling.
- 3 Domeinspecifieke en vakdidactische kennis, vaardigheden en attitudes analyseren en aanwenden bij het ontwerpen van leerprocessen
- 4 Leerplandoelstellingen, minimumdoelen en specifieke eindtermen vertalen naar een uitgewerkte lessenreeks.
- 5 De multiperspectivistische eigenheid van cultuurwetenschappen integreren in een vakdidactisch (les)ontwerp
- 6 Vakdidactisch constructief samenwerken in een multidisciplinair team. Constructief samenwerken met externe partners met het oog op de verrijking van het onderwijs- en vormingsaanbod.
- 7 Digitale methodes, hulpmiddelen en strategieën toepassen in vakdidactisch (les)ontwerp
- 8 Kritisch reflecteren over (actuele) maatschappelijke, culturele en onderwijskundige thema's en deze divers-sensitief hanteren in een pedagogische context en bij het vakdidactisch (les)ontwerp.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties (Goedgekeurd)

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Groepswerk, Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk, Peer teaching

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

LIO richtlijnen zijn terug te vinden in de LIO-handleiding.

Dit opleidingsonderdeel gaat uit van verantwoord gebruik van generatieve artificiële intelligentie (GAI). Tijdens de lessenreeks wordt toegelicht wat hieronder verstaan wordt.

Studiemateriaal

Type: Andere

Naam: Studiemateriaal beschikbaar op UFORA (readers, PowerPoints,...) en leerplannen beschikbaar op de websites van de verschillende onderwijskoepels.

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Referenties

- ROMBAUT, E., MOLEIN, I., VAN SEVEREN, T., De herziene taxonomie van Bloom in de klas, Kalmthout, Pelckmans Pro, 2020, 320 p.
- Rombaut, E., Van Mieghem, A., De Roover, T., & Troost, S. (2026). *Vakdidactiek Maatschappij- en Cultuurwetenschappen. Een inspiratieboek voor de leerkracht Humane Wetenschappen*. Pelckmans Pro.
- Rombaut, E., Van Doorselaere, J., & Verbruggen, C. (2023). Multiperspectiviteit in de vakdidactiekcultuurwetenschappen. *Tijdschrift voor Lerarenopleiders*, 44(2), 37-51.
- Leerplan Humane Wetenschappen van Katholiek Onderwijs Vlaanderen (www.katholiekonderwijs.vlaanderen)
- [Leerplan Humane Wetenschappen Provinciaal Onderwijs Vlaanderen \(www.provinciaalonderwijs.vlaanderen\)](http://www.provinciaalonderwijs.vlaanderen)
- [Leerplan Humane Wetenschappen van Steden en Gemeenten \(www.ovsg.be\)](http://www.ovsg.be)
- [Leerplan Humane Wetenschappen van het Gemeenschapsonderwijs \(www.g-o.be\)](http://www.g-o.be)

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Interactieve ondersteuning via e-mail. Begeleiding tijdens de werkcolleges en op afspraak.

Evaluatiemomenten

niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Toelichting niet-periodegebonden evaluatie:

- Vorm: permanente evaluatie op basis van opdrachten, medewerking en attitudes (peer evaluatie).
- Frequentie: aanwezigheid in de werkcolleges verplicht. Bij afwezigheid wordt in overleg met de verantwoordelijke lesgever in een vervangopdracht voorzien.
- Omschrijving tweede examenkans: een tweede examenkans is mogelijk. Er moet wel rekening mee gehouden worden dat sommige oefeningen of practica niet gecompenseerd kunnen worden door een vervangopdracht
- Feedback: tijdens werkcolleges en na afspraak.

Eindscoreberekening

100 % niet-periodegebonden evaluatie.

Studenten die zich onttrekken aan één van de onderdelen van de evaluatie en/of die geen medewerking verlenen aan groepsopdrachten kunnen niet meer slagen voor het opleidingsonderdeel als geheel. Als in dat geval de berekende score toch 10 of meer op 20 zou zijn, dan wordt de eindscore teruggebracht tot het hoogste niet-delibereerbare cijfer (7/20).

Faciliteiten voor werkstudenten

Te bepalen in overleg met verantwoordelijk lesgever.

LIO's bespreken hun traject met de verantwoordelijk lesgever.